

Све су прилике да Србија деценијама ни изблиза нема адекватан стратегијски национални програм, или бар не у оној мери, који би јој обезбедио оно што има једна стабилна држава у свету – економски, привредни, културни, научни, политички прогрес и изнад свега – национално јединство. Зашто је то тако – постоји више разлога.

Зашто Србија нема стратегију националног развоја?

– Сумњам да уопште може у постојећим, рекао бих, прилично деликатним околностима, неопходан, преко потребан, стратегијски програм уопште да се уради, реализује. Волео бих да ме стварност демантује, наша је реалност, прилично тужна, трагична – каже академик Василије Крестић. Да не би било дилеме шта подразумева национални програм, пошто га многи поистовећују са политичким, било би добро да се зна шта је његов прави смисао. Према мом мишљењу, то би био неки, да га тако назовемо, текст којег би се морале придржавати све руководеће снаге једне државе, без обзира на чињеницу која је политичка опција тренутно на сцени, односно, власти. У свим озбиљним земљама на свету национални програми нису јавна акта. То су, пре свега, тајна акта која се не износе у јавност. Разуме се, из стратешких разлога – појашњава академик проф. др Василије Крестић суштину овог „документа“ за којим Србија вапи.

Да ли наша држава има икакав национални програм?

– Нисам сигуран да ли Србија има национални програм. У земљи у којој се налазимо, у којој су политичке смене тако муњевите и честе, а конфронтације политичких странака тако снажне, чак до екстремне нетрпељивости, шокантне, тешко је очекивати да постоји један конзистентан програм око којег ће се окупити различите опције наше политичке сцене. Да постоји минимум заједничког међу њима, боље да кажем висока свест и савест о заједничким националним циљевима, озбиљној планској будућности, онда би се могло претпоставити да постоји национални план. Сумњам да уопште може у постојећим, рекао бих, прилично деликатним околностима, неопходан, преко потребан, стратегијски програм уопште да се уради, реализује. Волео бих да ме стварност демантује, али то је просто наша реалност. И то прилично тужна, трагична. Довољно је само да помислимо шта као народ преживљавамо у покушају да сачувамо Косово и Метохију, као вековни део наше територије, као нашу Јужну покрајину. Очигледно је да нам је, у приличној мери, нарушен суверенитет. А, сваки национални програм, у првом реду, мора да штити територијални интегритет своје државе и народа.

Које земље у свету своју стратегију успешно примењују?

– Само озбиљне, стабилне државе, где постоје владе дужег континуитета него што је то код нас, могу да имају адекватан национални програм. У противном, све су то илузије, јер чињеница је да наш народ вапи за јединственим националним програмом, па и да се то обелодани. У овом тренутку, са расположивим политичким снагама, односом

Пише: Василије Крестић
петак, 29 август 2008 10:23

странака, нема шансе да се створи такво језгро. Ево примера како функционише једна држава са и без доброг националног програма. У питању је, наравно, Русија. Она га није имала за време Михаила Горбачова и Бориса Јељцина, а више је него очигледно да он сад постоји и да се у доброј мери спроводи у континуитету. То је најочитије, ако погледате са коликом озбиљношћу Владимир Путин, а сада Дмитриј Медведев, воде националну, унутрашњу и спољну политику. Путин је, видите, више од осам година био на власти. Сад има свог наследника Медведева, али он ће и даље бити и те како присутан на политичкој сцени своје државе. И то свакако својим активностима у спољно-политичком свету и показује.

Дакле, иза сваке стабилне државе стоје врсни, способни политичари и државници, чији је задатак реализација зацртаног.

– Зна се, дакле, из примера на Русији, која је у врло кратком временском периоду доживела свеопшти економски, привредни препород, али врло брзо достигла је респектабилни, војни и политички утицај у свету, какву улогу има озбиљна национална стратегија за једну државу. Види се, такође, и ко стоји иза њега, на који начин и којом динамиком се он може остваривати. Постоје, у том смислу, краткорочни и дугорочни задаци. Бојим се да код нас о таквом националном програму нико и не размишља, нити су људи који воде нашу земљу у овом моменту оспособљени да тако нешто остваре. У тешкој смо ситуацији и као држава и као народ, па и не постоји могућност да се изнедри. Треба разумети нашу јавност која вапи за програмом, јер она, заправо, тражи истинско национално јединство. Она вапи за обједињавањем, за једном визијом за којом бисмо сви кренули.

Разговор водила Биљана Живковић